

APSTIPRINĀTS
ar Talsu novada pašvaldības
domes 04.11.2025. lēmumu Nr. 117

**TALSU NOVADA MUZEJA
DARBĪBAS UN ATTĪSTĪBAS
STATĒGIJA
2026. – 2030. GADAM**

Kad pirms vairāk nekā simts gadiem tapa Talsu novada muzejs, tā dibinātāju galvenā iecere bija saglabāt un nākamajām paaudzēm nodot tālāk mūsu novada kultūras, mākslas un dabas bagātības. Šodien mēs atrodamies jauna ceļa sākumā – laikā, kad muzeja misija ir ne vien glabāt pagātņi, bet arī aktīvi veidot saikni ar tagadni un nākotni.

Pēdējās desmitgades laikā pasaule ir piedzīvojusi satricinājumus – pandēmiju, karu Eiropā un klimata pārmaiņu radītās sekas. Šie notikumi atgādina, ka muzejs nevar būt tikai “kluss krātuves plaukts”. Tam jāklūst par dzīvu, sabiedrībai nozīmīgu telpu, kurā tiek rosināta saruna par identitāti, vērtībām un kopīgu nākotni. Mūsu uzdevums ir saglabāt tradīcijas, vienlaikus drosmīgi meklējot jaunas pieejas un veidus nākotnē.

Stratēģija 2026.–2030. gadam paredz kompleksas pārmaiņas trīs prioritāros virzienos – komandas attīstībā, satura stiprināšanā un infrastruktūras modernizācijā. Tas nozīmē – investēt cilvēkos un zināšanās, pilnveidot muzeja piedāvājumu, kas balstīts zinātnē un vietējā identitātē, kā arī veidot pieejamu un mūsdienīgu vidi visiem apmeklētājiem.

Talsu novada muzejs ir mūsu kopīgās atmiņas glabātājs un nākotnes iedvesmotājs. Ar šo stratēģiju mēs speram soli tuvāk muzejam kā atvērtai un radošai telpai, kur pagātne un tagadne satiekas, lai stiprinātu mūsu kopējo nākotni.

Uldis Jaunzems-Pētersons
Talsu novada muzeja direktors

Saturs

Ievads.....	4
1. Muzeja raksturojums, tā loma sabiedrībā	5
1.1. Darbības pilnvarojums.....	5
1.2. Misija, vīzija un vērtības	6
2. Pašreizējās situācijas raksturojums - pārskata periodā sasniegtie rezultāti (2021–2025) ..	8
2.1. Pārskata periodā (2021–2025) izvirzīto mērķu izvērtējums.....	8
2.2. Kvalitatīvie snieguma rādītāji (2021–2025).....	13
2.3. Kvantitatīvie snieguma rādītāji (2021–2025).....	16
2.4. Muzeja SVID analīzes izvērtējums (2021–2025).....	19
3. Stratēģiskā daļa.....	21
3.1. Muzeja darbības mērķi un uzdevumi (2026–2030)	21
3.2. Muzeja prioritārie mērķi (2026–2030)	22
3.3. Kvantitatīvie snieguma rādītāji (2026–2030)	26
3.4. Muzeja darbības spēju izvērtējums – SVID analīze (2026–2030).....	28
3.5. Talsu novada muzeja stratēģijas risku analīze (2026-2030).....	29
4. Stratēģijas ieviešanas uzraudzība	30
Pielikumi:	
Muzeja krājuma politika 2026. – 2030. gadam (1.pielikums)	
Muzeja pētniecības darba politika 2026. – 2030.gadam (2.pielikums)	
Muzeja komunikācijas darba politika 2026. – 2030. gadam (3.pielikums)	

Ievads

Talsu novada muzeja (turpmāk tekstā – muzejs) darbības un attīstības stratēģija 2026. – 2030. gadam ir muzeja vadības dokuments, kas nosaka galvenos attīstības virzienus, prioritātes un mērķus nākamajiem pieciem gadiem. Stratēģija izstrādāta, lai nodrošinātu ilgtspējīgu muzeja attīstību, kvalitatīvu kultūras mantojuma saglabāšanu un sabiedrības iesaisti, kā arī sekmētu muzeja konkurētspēju nacionālā un starptautiskā mērogā.

Dokuments sagatavots pamatojoties uz Muzeju likumu, Latvijas kultūrpolitikas pamatnostādnēm, kā arī Talsu novada Attīstības programmu 2022. – 2028. gadam un Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022. – 2040. gadam. Stratēģijas izstrādē piedalījās visi muzeja darbinieki, un procesā tika ņemts vērā arī sadarbības partneru, izglītības iestāžu, kopienu un sabiedrības ieinteresēto pušu redzējums.

Stratēģijas saturs ietver muzeja pašreizējās situācijas raksturojumu, darbības analīzi un SVID analīzi, kā arī izvirza prioritāros darbības virzienus, mērķus un sagaidāmos rezultātus. Paralēli noteikti mehānismi stratēģijas ieviešanai un uzraudzībai, paredzot regulāru izvērtējumu un iespēju stratēģiju pielāgot mainīgajai videi.

Šis dokuments kalpo par pamatu ikgadējā darba plāna izstrādei, nosakot konkrētus pasākumus stratēģijā izvirzīto mērķu sasniegšanai, kā arī nodrošina pamatu muzeja atkārtotai akreditācijai un tālākai attīstībai.

1. Muzeja raksturojums, tā loma sabiedrībā

1.1. Darbības pilnvarojums

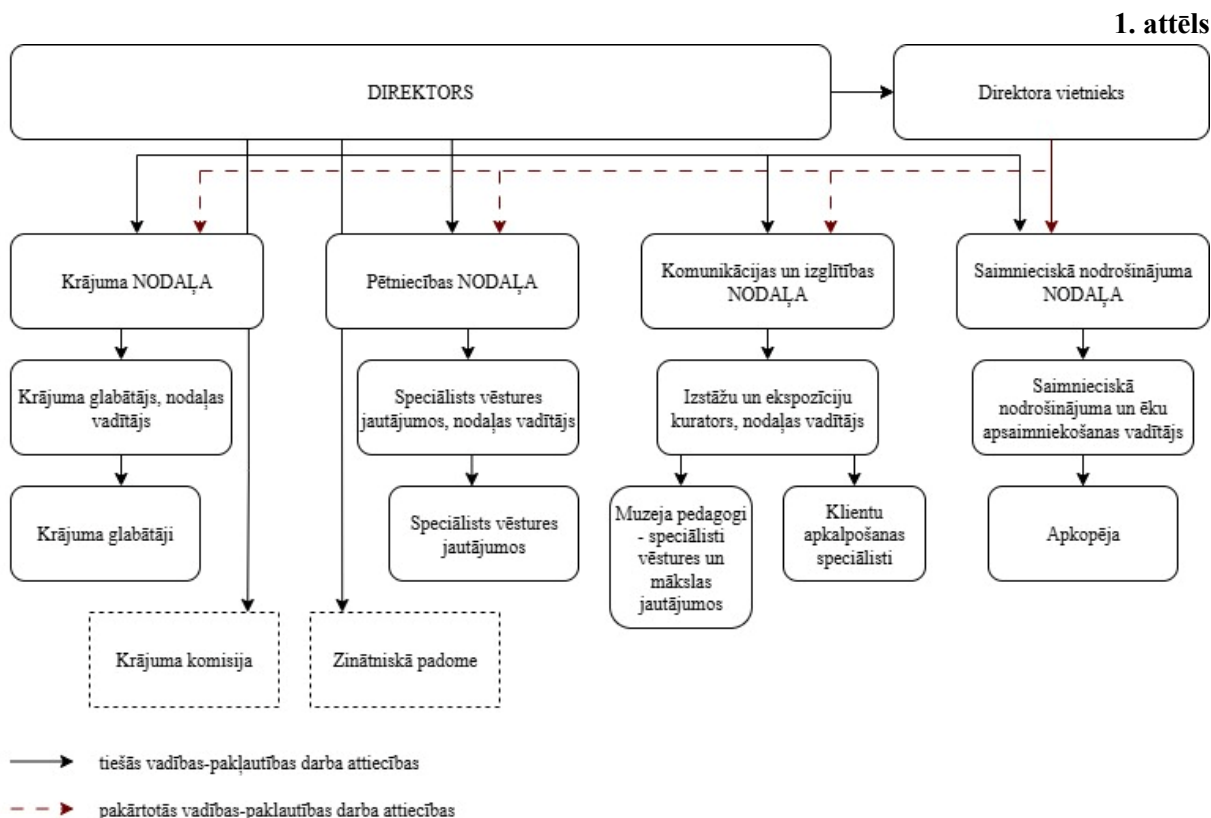
Muzejs ir Talsu novada pašvaldības iestāde, kas nodarbojas ar Talsu novadam raksturīgo kultūrvēsturisko vērtību vākšanu, saglabāšanu, pētniecību un popularizēšanu. Muzejs ir publisks kultūras un izglītības centrs, kas darbojas sabiedrības interesēs un nodrošina piekļuvi kultūras mantojumam, veicinot sabiedrības izglītošanu, līdzdalību un ilgtspējīgu attīstību.

Muzeja darbības pamatā ir Talsu novada domes 2025. gada 25. septembrī apstiprinātais Talsu novada muzeja nolikums. Savā darbībā muzejs ievēro Latvijas Republikas Muzeju likumu un citus normatīvos aktus, kas regulē publisko institūciju darbību. Muzejam ir saistoši Latvijas Muzeju padomes atzinumi.

Savas funkcijas, uzdevumus, tiesības un pienākumus muzejs realizē, sadarbojoties ar Talsu novada pašvaldību un institūcijām, Latvijas un ārvalstu muzejiem un zinātniskajām institūcijām, nevalstiskajām organizācijām, valsts un pašvaldību iestādēm, fiziskām un juridiskām personām.

Muzeja darbības mērķis ir veidot, saglabāt un padarīt sabiedrībai pieejamu Talsu novadam un Ziemeļkurzemes reģionam raksturīgu kultūras mantojumu, nodrošinot tā pētniecību un popularizēšanu, lai stiprinātu sabiedrības identitāti un zināšanas par vēsturi, kultūru un dabu.

Muzejā 2025. gadā ir nodarbināti 18 cilvēki (t. sk. direktors). Muzejs darbojas pēc zemāk esošās struktūras (1. attēls).

1.2. Misija, vīzija un vērtības

MISIJA:

Talsu novada muzejs veido saikni starp pagātni un tagadni, pētot, glabājot un izceļot Ziemeļkurzemes kultūras, mākslas un dabas mantojumu.

Misijas struktūra:

- Atbilst misijas definīcijai kā “muzeja darbības vispārīgām mērķim”;
- Atspoguļo muzeja specializāciju, t. i., Ziemeļkurzemes un Talsu novada kultūru, mākslu, dabu;
- Atklāj aptverto laika posmu – “no senākajiem laikiem līdz mūsdienām”;
- Iekļauj teritoriju (Ziemeļkurzeme) un mērķauditoriju (dažādas sabiedrības grupas).

VĪZIJA:

Talsu novada muzejs ir Talsu novada iedzīvotājiem nozīmīga kultūrizglītības un identitātes vieta, kas sniedz iespēju ikvienam mūža garumā piedzīvot, izzināt un stiprināt saikni ar vietējo kultūras, mākslas un dabas mantojumu.

Muzeja komanda ir definējusi kopīgu vīziju kā ilgtermiņa nākotnes redzējumu, kas atspoguļo muzeja apņēmību būt par atvērtu, sabiedrībai nozīmīgu un radošu kultūras telpu.

Šis redzējums atbilst muzeja misijai – veidot saikni starp pagātni un tagadni, izceļot vietējās identitātes nozīmi un saglabājot reģiona daudzveidīgo mantojumu.

Stratēģiskās attīstības virzieni (2026–2030)

- Muzeja darbībā tiek ievērotas vienotās valsts pārvaldes vērtības – profesionalitāte un efektivitāte, godprātība, atbildība, darbs sabiedrības labā, ilgtspēja un sabiedrības labklājība, atklātība un pieejamība, sadarbība.
- Lai šīs vērtības pārvērstu mērķtiecīgā rīcībā, muzeja komanda tās saista ar trim stratēģiskās attīstības virzieniem:
- muzeja komanda – profesionāla, uz attīstību vērsta, sadarbībā balstīta;
- saturs – lokāli nozīmīgs, zinātniski pamatots, uz sabiedrības vajadzībām vērsts;
- infrastruktūra – pieejama, ilgtspējīga, radošu pieredzi veicinoša.

1. tabula

Prioritātes	Iekļautība	Konkurētspēja	Intelektuālais ieguldījums
Komanda	Mūsu komanda vērtē katra cilvēka pieredzi un identitāti, veidojot darba vidi, kas atzīst vienlīdzību dzimuma, vecuma, etniskās izcelsmes, valodas, reģionālās piederības, invaliditātes un citu atšķirību nozīmi.	Mēs apzināti attīstām spēju pielāgoties pārmaiņām, meklējam jaunas sadarbības iespējas un radošus risinājumus, lai īstenotu muzeja mērķus mainīgā kultūrtelpā.	Mūsu komanda darbojas ar zinātnisku un ētisku atbildību, vienoti īstenojot muzeja misiju, kuras pamatā ir uzticamība, kvalitāte un mantojuma autentiskums.
Piedāvājums	Muzeja piedāvājums tiek veidots sadarbībā ar sabiedrību, jo īpaši Talsu novada kopienām, iekļaujot dažādas mērķauditorijas un veicinot pieejamību.	Piedāvājums tiek veidots, ņemot vērā gan vēsturiskus pētījumus, gan mūsdienu izaicinājumus un sabiedrības aktuālās vajadzības.	Piedāvājums ir zinātniski pamatots, daudzpusīgs un aicina uz kritisku domāšanu un diskusiju par vietējo identitāti un kultūras procesiem.
Infrastruktūra	Attīstot muzeja telpas un digitālo vidi, mēs ieviešam universālā dizaina principus un veidojam iekļaujošu pieredzi ikvienam apmeklētājam.	Infrastruktūras attīstībā izvēlamies ilgtspējīgus un inovatīvus risinājumus, kas atbilst mūsdienu tehnoloģiskajām un vides prasībām.	Ieguldījumi infrastruktūrā balstās uz krājuma kultūrvēsturiskās vērtības un sabiedrības piekļuves potenciāla objektīvu izvērtējumu.

2. Pašreizējās situācijas raksturojums - pārskata periodā sasniegtie rezultāti (2021–2025)

Ievads

Muzeja darbība 2021. – 2025. gada periodā norisinājās sarežģītos un mainīgos apstākļos – laikā, kad muzeja darbu būtiski ietekmēja globālā Covid-19 pandēmija, Krievijas plaša mēroga iebrukums Ukrainā, Talsu novada pašvaldības finanšu krīze, kā arī novecojusi muzeja struktūra un ēkas tehniskais stāvoklis.

Neskatoties uz šiem izaicinājumiem, muzejs ir saglabājis stabilu darbību, īstenojis būtiskas strukturālas un saturiskas reformas, sekmīgi attīstījis krājuma digitalizāciju, izglītojošās programmas un starptautisko sadarbību.

2020. gada rudenī notikusī muzeja vadības maiņa iezīmēja jaunu posmu muzeja attīstībā. Ar pārskata perioda sākumu, 2021.gadā, tika veikta institucionālā reorganizācija, izveidojot Pētniecības, Krājuma, Komunikācijas un izglītības un Saimnieciskā nodrošinājuma nodaļas, pārskatīti amata apraksti un noteikta atbildības sadale. Šie pasākumi nodrošināja darba pārredzamību un stratēģisku pieeju muzeja attīstībai.

2.1. Pārskata periodā (2021–2025) izvirzīto mērķu izvērtējums

1. mērķis. Veidot muzeja krājumu kā reģiona vēsturi un attīstību raksturojošu izziņas avotu, saglabājot to nākamībai.

1.1. Veidot kvalitatīvu krājumu, raksturojot reģiona vēsturi, mākslu un dabu.

Muzeja krājums šajā periodā sistemātiski papildināts ar priekšmetiem, kas atspoguļo Talsu novada vēsturi, mākslas procesus, amatniecību un kultūru. Īpaša uzmanība veltīta nacionāli tautiskā stila priekšmetu, 19.–20. gadsimta ikdienas dzīves liecību un nozīmīgu novadnieku devumu dokumentēšanai. Krājums papildināts ar vērtīgiem vietējo mākslinieku mākslas darbiem, fotogrāfijām un dokumentiem, tostarp ar Ērika Prokopoviča dokumentu kolekciju.

1.2. Veikt krājuma uzskaiti atbilstoši normatīvajiem aktiem.

Krājuma uzskaitē veikta atbilstoši Muzeju likuma un normatīvo aktu prasībām. Tika uzlabota dokumentācija un dokumentu aprīte, turpināta inventāra grāmatu uzturēšana un digitalizācijas procesa ieviešana. Muzejs sagatavojis un daļēji ievadījis datus Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogā (turpmāk – NMKK), gandrīz pabeigta iekšējās krājuma uzskaites sistēmas ieviešana, kā arī uzsācis fotonegatīvu inventāra grāmatu digitalizāciju, nodrošinot datu saglabātību elektroniskā formā. Ir uzsākts darbs pie novecojušo un trūkstošo inventāra kartīšu izveides un aizstāšanas.

1.3. Rūpēties par krājuma priekšmetu saglabātību.

Tika nodrošināta krājuma priekšmetu fiziskā saglabātība, veicot nepieciešamo apsekošanu un to priekšmetu apzināšanu, kam nepieciešama konservācija vai restaurācija. Uzlaboti krājuma glabāšanas apstākļi – uzstādīti sensori krājuma telpās temperatūras un mitruma līmeņu uzraudzībai, atjaunoti glabāšanas skapji un modernizēta drošības sistēma. Muzeja darbinieki veikuši regulāru krājuma pārbaudi un vides uzraudzību, lai nodrošinātu priekšmetu ilgtermiņa saglabāšanu. Aktīvi notiek darbs pie novecojušo un neatbilstošo iepakojumu un uzglabāšanas materiālu nomaiņas pret materiāliem, kas atbilst muzeja krājuma priekšmetu saglabāšanas

prasībām. Tiek izvērtēts un optimizēts priekšmetu izvietojums krātuvēs, lai uzlabotu to saglabātību un maksimāli efektīvi izmantotu pieejamo krātuvi telpu.

2.mērķis. Apzināt un pētīt reģiona kultūras mantojumu, vēstures, mākslas un dabas procesus, veidojot sabiedrībā izpratni par to nozīmi lokālā un valsts mērogā.

2.1. Veikt reģiona vēsturi, mākslu un dabu raksturojošu tēmu izpēti.

Pētniecības nodaļa īstenojusi vairākus nozīmīgus pētījumus, kas veltīti Talsu novada un Ziemeļkurzemes vēstures, kultūras un sabiedrības norisēm. Veikti pētījumi par Firksu dzimtu, Talsu kinoteātri, pienotavu, sporta vēsturi, deportācijām un karu ietekmi uz novadu, kā arī par kultūras dzīves attīstību 20. gadsimtā.

Sagatavoti pētījumi par arheoloģiskajiem pieminekļiem, Firksu dzimtu, Talsu pienotavas un kinoteātra vēsturi, 20. gs. sabiedriskajām norisēm, deportācijām (izstāžu un lekciju cikls) un Otrā pasaules kara notikumiem. Attīstīti sporta vēstures pētījumi un izstādes (autorallijs “Talsi”, “Motosporta vēsture 1945-1989”, “Šaušanas sports 1945-1980”, “Talsu sporta skolai-70”).

2.2. Sagatavot pētnieciskas publikācijas par reģiona vēsturi, mākslu, dabu un kultūras mantojumu.

Muzeja pētnieki sagatavojuši publikācijas laikrakstā “Talsu vēstis”, kā arī digitālos materiālus muzeja vietnē. Izstrādāts un izdots katalogs “Nacionāli tautiskais stils Talsu novadā”, kas apkopojis nozīmīgu vietējo kultūras liecību kopumu.

Monogrāfijas un katalogi – plāns nav izpildīts. Galvenie iemesli – resursu trūkums un darbinieku mainība. Notiek aktīvs darbs pie “Muzeja raksti IV” izdošanas. Ikmēneša publikācijas “Talsu vēstis” - zudušais amats, publikācijas uz deportāciju gadadienām. Muzeja mājas lapa papildināta ar pētījumiem un rakstiem par nozīmīgiem novada cilvēkiem.

2.3. Sagatavot plānus ekspozīciju un izstāžu veidošanai.

Pētniecības rezultāti izmantoti ekspozīciju un izstāžu plānošanā. Izveidoti priekšlikumi jaunu pastāvīgo ekspozīciju veidošanai, integrējot pētījumu rezultātus muzeja publiskajā darbībā. Pēc izstāžu atklāšanas sagatavoti izstāžu plāni, krājuma kolekcijas izpēte rezultējusies izstādē “Pēcskaņa”, pētniecības materiāli izmantoti izstādē “Krišjāņu zvaigznājs”. Notiek darbs pie jaunu ekspozīciju un izstāžu plānošanas. Tiek rīkota ikgadējā zinātniskā konference.

2.4. Veikt muzeja krājuma priekšmetu zinātnisko izpēti.

Krājuma priekšmeti regulāri izmantoti pētniecībā, papildinot zināšanas par reģiona vēstures un mākslas liecībām. Izpētes rezultāti atspoguļoti tematiskajās izstādēs, publikācijās un krājuma aprakstos.

Veikta zinātniskā izpēte mūzikas instrumentu kolekcijai, Latvijas teritorijā izmantotā Vācu Impērijas un nacistiskās Vācijas okupācijas laika nauda. Veidojot izstādes, tiek papildinātas zinātniskās apraksta kartiņas.

2.5. Veidot zinātniskās izpētes materiālu arhīvu, nodrošinot pētnieciskā darba materiālu pieejamību.

Papildināts muzeja zinātnisko materiālu arhīvs, kurā sistematizēti pētījumu materiāli, fotogrāfijas un dokumenti. Šis arhīvs nodrošina pētniecības datu saglabāšanu un izmantošanu nākotnē. Notiek darbs pie esošo zinātniskās izpētes materiālu arhīvu sakārtošanas un sistematizēšanas. Konsultāciju laikā tiek nodrošināta pētnieciskā darba materiālu pieejamība pēc pieprasījuma. Turpinās darbs pie arhīva papildināšanas ar jauniem pētījumu materiāliem.

2.6. Sekmēt muzeja pētnieciskā darba kvalitāti.

Muzejā darbojas Zinātniskā padome, kas izvērtējusi pētījumu tematiku un kvalitāti. Pētnieki aktīvi piedalījušies konferencēs un profesionālās pilnveides pasākumos, stiprinot muzeja zinātnisko kapacitāti. Regulāri tiek sasauktas Zinātniskās padomes sēdes. Organizētas divas ikgadējās zinātniskās konferences – "Talsu pilskalns – veikt jaunus arheoloģiskos izrakumus?" (2024), "Divi Krišjāņi" (2025).

Nodaļas darbinieki uzstājušies konferencēs un semināros muzejā un ārpus tā, prezentējot pētījumu rezultātus.

3.mērķis. Sniegt iespēju ikvienam interesentam daudzveidīgās aktivitātēs iepazīt reģiona vēsturi, mākslu, dabu un kultūras mantojumu.

3.1. Piedāvāt reģiona vēsturi, mākslu un dabu raksturojošas ekspozīcijas un izstādes.

Muzejā regulāri organizētas izstādes un ekspozīcijas, kas atspoguļo Talsu novada vēsturi un kultūras procesus. Īstenotas tematiskas izstādes "Ceturkšņa priekšmets", "Mēneša mākslas priekšmets", "Keramikas daudzveidība", "Krišjāņu zvaigznājs", "Kas? Kad? Kāpēc?", "Pēcskaņa" un citas, kas nodrošinājušas krājuma pieejamību sabiedrībai.

3.2. Aktualizēt reģiona vēsturē nozīmīgus notikumus un personības.

Izstāžu, pasākumu un publikāciju ciklos aktualizētas Talsu novadam nozīmīgas personības – Krišjānis Valdemārs, Krišjānis Barons, Firksu dzimta, Žanis Sūniņš un citi. Šīs iniciatīvas veicinājušas sabiedrības izpratni par reģiona kultūras mantojumu. Realizētas izstādes un publikācijas par G.Beļinku, T.Dzintarkalnu, I.Madri, F.Blumbahu, A.Lerhi-Puškaiti, V.Rugēnu u. c.

3.3. Veidot dažādām sabiedrības grupām adresētu daudzpusīgu izglītojošu piedāvājumu reģiona vēstures, mākslas, dabas un kultūras mantojuma iepazīšanai.

Izstrādātas jaunas un pilnveidotas muzejpedagoģiskās programmas (kopumā 14), kas orientētas uz dažādām vecuma un interešu grupām. 7 no tām iekļautas programmā "Latvijas skolas soma". Programmas nodrošinājušas skolēniem iespēju iepazīt reģiona vēsturi un kultūras procesus mācību vidē.

3.4. Veicināt krājuma iepazīšanu ārpus muzeja.

Muzejs organizējis krājuma materiālu izstādes, ceļojošās izstādes un izbraukuma nodarbības izglītības iestādēs, bibliotēkās un citās kultūras vietās, kā arī veidojis tiešsaistes izstādes un digitālus materiālus, lai nodrošinātu krājuma pieejamību plašākai auditorijai.

4.mērķis. Veidot muzeju kā brīvā laika pavadīšanas iespēju drošā un pieejamā nacionāli tautiska stila estētikas vidē.

Kopš muzeja ēka atguvusi reģiona nozīmes kultūras pieminekļa statusu, estētiskās vides attīstība tiek īstenota saskaņā ar tās vēsturisko arhitektūru. Par pamatu izvēlēts Firksu nama "Villa Hochheim" ar parku vēsturiskais stils. Bet neatsakoties no ekspozīcijas par nacionāli dekoratīvā stila izpausmēm Talsu novadā.

Muzejs mērķtiecīgi pilnveido savu estētisko vidi, apvienojot vēsturiskās ēkas arhitektūras saglabāšanu un veidojot pamatekspozīciju par nacionāli dekoratīvā stila attīstību.

Ņemot vērā uzglabāšanas un ekspozīcijas apstākļus, pastāvīgā ekspozīcija "Ar vakardienas sauli" tika aizstāta ar jaunu ekspozīciju "No saknes zieds uz augšu veras", kas sniedz plašāku skatījumu uz nacionāli dekoratīvā stila attīstību Talsu novadā un latviešu identitātes veidošanos

20. gadsimtā. Tajā atspoguļota tautas mākslas, amatniecības un reģiona mākslinieku radošā darbība, veidojot vizuāli un saturiski vienotu stāstu par nacionāli dekoratīvā stila estētiku. Šāda pieeja nodrošina vienotu, vizuāli harmonisku vidi un stiprina muzeja identitāti kā vietu, kur apmeklētāji var baudīt kultūras mantojumu.

4.1. Veidot piedāvājumu apmeklētāju emocionālam baudījumam.

Muzejs piedāvājis pasākumus un aktivitātes, kas rosina emocionālu iesaisti un kultūras pieredzi – Mākslas dienas, Muzeju nakts, Patriotisma mēnesis, Barikāžu atcere, Žaņa Sūniņa balvas pasniegšana un citi notikumi. Organizēti restaurēto Lichtenthal tāfelklavieru koncerti.

4.2. Veidot muzejā un apkārtnē estētisku vidi.

Veikta muzeja telpu un apkārtnes labiekārtošana – izveidota strūklaka, galerija, uzlabots apgaismojums un ārtelpas infrastruktūra. Ierīkota piknika vieta. Vides veidošanā ievērota nacionāli tautiskā stila estētika.

4.3. Sekmēt drošu un ērtu muzeja apmeklējumu.

Ieviesti pieejamības un drošības uzlabojumi – bezskaidras naudas norēķini, daļēja piekļuve muzejam cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, informācija vairākās valodās, kā arī uzlaboti epidemioloģiskās drošības pasākumi. Apmeklētājiem ar kustību traucējumiem un pārvietošanās palīgierīcēm tiek nodrošināta nokļūšana ēkas augšstāvos pa darbinieku ieejas kāpnēm.

4.4. Veicināt pakalpojumu informacionālo pieejamību un muzeja atpazīstamību.

Paplašināta komunikācija ar sabiedrību, aktīvi izmantojot sociālos tīklus, preses publikācijas, muzeja mājaslapu un Facebook kontu. Uzlabota vizuālā identitāte un muzeja informācijas dizains. Paplašināts tematisko muzeja suvenīru klāsts ar muzeja simboliku. Regulāri tiek filmēti video sižeti, kas sabiedrību informē par muzeja pasākumiem, notikumiem, nodaļu specifiskajiem uzdevumiem un speciālistu ikdienas darbu. Tādējādi tiek vairota sabiedrības izpratne par muzeju kā kultūras mantojuma saglabātāju un popularizētāju. Uzstādīti digitālie informācijas stendi muzeja 1. stāvā un pie muzeja stāvlaukuma.

4.5. Organizēt brīvprātīgo darbu.

Brīvprātīgie palīdzējuši pasākumu norisē, izstāžu sagatavošanā, apmeklētāju uzņemšanā, krājuma pētniecībā un izzināšanā.

4.6. Veikt sabiedrības viedokļu izpēti par muzeja piedāvājumu un pieejamību.

Tika analizētas apmeklētāju atsauksmes un apmeklējuma dati, lai pilnveidotu muzeja piedāvājumu. Iegūtā informācija izmantota vides un komunikācijas uzlabošanā.

5.mērķis. Nodrošināt muzeja pamatfunkciju īstenošanu.

5.1. Pilnveidot muzeja struktūru un personāla resursus.

Izveidota Komunikācijas un izglītības nodaļa, pārskatīti amatu pienākumi, pilnveidota iekšējā struktūra un darba organizācija, kas uzlabojusi funkciju sadali un efektivitāti.

5.2. Uzlabot darba apstākļus personālam.

Veikti kabinetu un darba telpu remonts, iegādāts jauns aprīkojums, uzlabots darba komforts un darba vides drošība.

5.3. Nodrošināt optimālus apstākļus krājuma izvietošanai, eksponēšanai un drošībai.

Uzlabota krājuma glabāšanas infrastruktūra – atjaunotas telpas, modernizēta videonovērošanas un ugunsdrošības sistēma, nodrošināta atbilstoša temperatūra un mitruma režīma kontrole.

5.4. Veikt remontdarbus.

Īstenota jumta nomaiņa, izstāžu zāļu un galerijas atjaunošana, hidroizolācijas un lietussūdens novadīšanas sistēmu uzlabošana, kā arī teritorijas labiekārtošana.

5.5. Nodrošināt finansējumu muzeja stratēģiskā plāna īstenošanai.

Finansējums nodrošinājis pamatfunkciju izpildi un projektu īstenošanu, tomēr periodā tas bijis ierobežots, ietekmējot atsevišķu aktivitāšu apjomu.

5.6. Nodrošināt pilnvērtīgai darbībai nepieciešamos darbinieku resursus.

Darbinieku skaita samazinājums 2024. gadā radījis lielāku slodzi esošajam personālam, palielinot kopējo veicamo darba apjomu. Neskatoties uz to, saglabāta profesionāla komanda un darba nepārtrauktība.

5.7. Sadarboties ar institūcijām muzeja pamatfunkciju veikšanai.

Uzturēta sadarbība ar muzejiem visā valstī, Tieslietu ministriju, Latvijas Muzeju biedrību, kā arī ar starptautiskajiem partneriem Somijā, Igaunijā, Zviedrijā, Francijā un Turcijā. Sadarbība veicinājusi pieredzes apmaiņu un muzeja profesionālo attīstību. Sadarbībā ar Kurzemes plānošanas reģionu, septiņiem Kurzemes muzejiem un Igaunijas Nacionālo muzeju uzsākta projekta “Ceļojošais muzejs koferī” īstenošana. Projekts vērsts uz plašu auditoriju, īpaši - cilvēkiem ar redzes traucējumiem.

Uzsākta produktīva sadarbība ar Jelgavas tehnoloģiju vidusskolu, veicinot izglītojošo programmu un radošo darbnīcu apmaiņu, kas vairo muzeja atpazīstamību ārpus Talsu novada. Noslēgts Sadarbības līgums ar Cēsu muzeju, kura ietvaros notiek regulāra mākslas izstāžu apmaiņa. Sadarbībā ar SIA “Brain Games” izveidota spēle “Krišjāņu zvaigznājs”.

2.2. Kvalitatīvie snieguma rādītāji (2021–2025)

2.2.1. Krājuma darbs un pētniecība

- Krājuma pārvaldība un digitalizācija:
  - inventarizēti vairāk nekā 8477 priekšmeti, pārsniedzot plānoto apjomu;
  - notikusi krājuma uzskaitē, saglabāšana un digitalizācija, ievadot datus NMKK;
  - neskatoties uz tehniskām grūtībām un samazinātu personālu, digitalizācijas rādītāji pārsnieguši plānoto.
- Restaurācijas darbi veikti ierobežoti, tomēr ar projektu finansējuma atbalstu restaurētas muzeja tāfelklavieres (kopējais finansējums – ap 20 000 EUR).
- Krājums papildināts ar Ērika Prokopoviča kolekciju, priekšmetiem par 19./20. gs. mijas ikdienas dzīvi, padomju laika periodu, kā arī ar priekšmetiem, kas atspoguļo novadnieku (zinātnieku, kultūras un sporta darbinieku) devumu.
- Zinātniskā un pētnieciskā darbība:
  - veikti pētījumi par Firksu dzimtu, Talsu pienotavu, kinoteātra “Auseklis” vēsturi, deportācijām un Otrā pasaules kara notikumiem. Veikta virkne pētījumu, kas saistīti ar sporta vēstures pētījumiem un tematiskas izstādes;
  - izdota monogrāfija “Nacionāli tautiskais stils Talsu novadā” un sagatavoti raksti laikrakstā “Talsu vēstis”;
  - organizētas zinātniskās konferences: “Talsu pilskalns – vai veikt jaunus izrakumus?” (2024) un “Divi Krišjāņi” (2025).

2.2.2. Publiskās programmas un komunikācija

- Izglītības darbs:
  - izstrādātas un īstenotas jaunas izglītojošas programmas, 50 % no tām iekļautas programmā “Latvijas skolas soma”;
  - programmas īstenotas arī ārpus muzeja – skolās, bibliotēkās un pilsētas svētkos;
  - organizēti tradicionālie pasākumi: Muzeju nakts, Muzeja diena, Patriotisma mēnesis, Zinību nedēļa, Žaņa Sūniņa balvas pasniegšana, barikāžu atceres pasākumi u. c.
- Komunikācija ar sabiedrību:
  - attīstīta vizuālā identitāte un komunikācija sociālajos tīklos (Facebook, Instagram);
  - regulāri sasniegti tūkstošiem skatītāju, pieaudzis digitālo izstāžu apmeklējums;
  - ieviesti norēķini ar karti, digitālie stendi un tiešsaistes pasākumi;
  - sabiedrības iesaistes aktivitātes un brīvprātīgo darbs kļuvuši par svarīgu kopienas līdzdalības formu.
- Izstādes un pasākumi:
  - muzejā pārskata periodā organizētas 133 izstādes, ārpus muzeja 53 izstādes, pārsniedzot plānoto apjomu;
  - starp nozīmīgākajām izstādēm – “Talsu novada muzejam 100”, “Retumu kabineti. Kaislība Eiropā 16.–21. gs.”, “Pēcskaņa – mūzikas instrumenti krājumā”, “Krišjāņu zvaigznājs”, kā arī “Nenotveramais” un Ulvja Alberta personalizstāde;
  - Ulvja Alberta fotogrāfiju izstāde tika iekļauta Latvijas sabiedrisko mediju gada balvas kultūrā “Kilograms kultūras 2022” nominācijā “Mantojums”, apliecinot Talsu novada muzeja spēju piesaistīt sabiedrības un mediju interesi ar starptautiski nozīmīgiem autoriem un aktualizēt fotogrāfijas kā kultūras mantojuma daļu;

- izstāde “Nenotveramais” guva plašu atzinību, saņemot Latvijas Muzeju biedrības Gada balvas simpātiju balvu un specbalvas no izdevuma “Ilustrētā Pasaules Vēsture” un igauņu izstāžu dizaina un ražošanas uzņēmuma “Motor”;
- izstāde, kas veltīta leģendārajam anarhistam Jānim Žāklim, izcēlās ar oriģinālu pieeju un izteiksmīgu vizuālo risinājumu, kas sasaistīja vēsturisku pētījumu ar laikmetīgu interpretāciju.

Šie sasniegumi apliecina muzeja radošo potenciālu, spēju radīt augstvērtīgas, profesionāli izstrādātas ekspozīcijas un nostiprināt Talsu novada muzeja tēlu valsts mēroga kultūras kontekstā.

2.2.3. Apmeklētāju aptaujas un sabiedrības iesaiste

Apmeklētāju aptauja, kas veikta muzeja mājaslapā un sociālajos tīklos, apliecina augstu sabiedrības apmierinātību ar muzeja darbību.

- Galvenie rādītāji:
  - respondentu profils: pārsvarā 30–50 gadu vecumā, galvenokārt Talsu pilsētas un novada iedzīvotāji;
  - apmeklējuma motivācija: vislielākā interese par jaunām izstādēm (71 %), pasākumiem (60 %) un atpūtu (49 %);
  - informācijas avoti: sociālie tīkli (Facebook – 57 %), ieteikumi no paziņām (37 %), muzeja mājaslapa (20 %);
  - apmierinātība: visaugstāk vērtēta muzeja personāla attieksme (86 %), darba laiks (80 %) un cenas (74 %);
  - uzlabojumu vajadzības: pieejamība personām ar kustību traucējumiem, lifta trūkums, apgaismojums un informācija svešvalodās.

Apmeklētāji uzsvēruši, ka muzejs sniedz pozitīvas emocijas, izzinošu saturu un kvalitatīvu komunikāciju, vienlaikus izsakot vēlmi pēc vairākām izstādēm par Talsu novada vēsturi, uzņēmumiem, laikmetīgo mākslu un novadniekiem.

2.2.4. Starptautiskā sadarbība

Talsu novada muzejs attīstījis starptautisku sadarbību ar partneriem Somijā, Igaunijā, Dānijā, Zviedrijā un Īrijā, piedaloties projektos, hakatonos un apmācībās.

- Svarīgākās iniciatīvas:
  - sadarbība ar Somijas institūtu Igaunijā un Somijas vēstniecību Latvijā (izstāde “Somijas animācijai 100”);
  - pieredzes apmaiņa ar Igaunijas Nacionālo muzeju, Tartu Universitātes muzeju, Kuresāres muzeju, Roskildes darba grupu (Dānija);
  - Erasmus+ mobilitātes projekti un KA2 partnerības par iekļaušanu un daudzveidību;
  - dalība “Vunki Mano!” reģionālajos hakatonos, popularizējot “Ceļojošā muzeja koferī” koncepciju.

2.2.5. Personāls un organizatoriskā attīstība

- Struktūra un personāls:
  - 2023. gadā – 22 amata slodzes, 2024. gadā – 15; samazinājums 31,8 %. Samazinājums radījis disproporciju starp uzdevumiem un resursiem, ietekmējot muzeja pamatfunkciju izpildi;

- izveidota jauna struktūra ar nodaļām un amatu aprakstiem, kas ļauj definēt atbildību un mērķus.
- Kvalifikācija un profesionāla attīstība:
  - palielinājies darbinieku profesionālās kvalifikācijas līmenis. Daļa darbinieku piedalījušies apmācībās Latvijā un ārvalstīs;
  - trūkst speciālistu pētniecībā un digitalizācijā.
- Atalgojuma situācija:
  - 2023.–2024. gadā notika atalgojuma pārskatīšana saskaņā ar valsts atlīdzības sistēmas reformu;
  - kopš 2025. gada atalgojums nav mainījies, neraugoties uz minimālās algas pieaugumu valstī.
  - lielākā daļa muzeja speciālistu saņem atalgojumu tuvu valstī noteiktai minimālajai algai, kas rada motivācijas riskus un grūtības piesaistīt jaunus speciālistus.

2.2.6. Infrastruktūra un tehniskā bāze

Muzeja ēka un infrastruktūra šajā periodā piedzīvoja nozīmīgus uzlabojumus:

- 2021 – jumta pārbūve, kabinetu remonts, bibliotēkas un kases telpu modernizācija, krājuma ēkas galerijas izbūve;
- 2022 – virtuves un izstāžu zāļu renovācija, darbinieku telpu uzlabojumi;
- 2023 – izstāžu zāles kapitālais remonts, teritorijas labiekārtošana, projekta “Muzeja ēkas hidroizolācijas un lietus ūdens sistēmas izbūve” sagatavošana;
- 2024–2025 – kosmētiskie remonts, apgaismojuma uzlabošana, piknika vietas ierīkošana un projekta “Muzeja ēkas hidroizolācijas un lietus ūdens sistēmas izbūve” īstenošana, kas ir būtisks un nepieciešams priekšnosacījums, lai varētu īstenot lifta izbūvi un nodrošināt piekļuvi muzejam cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

2.3. Kvantitatīvie snieguma rādītāji (2021–2025)

Muzeja darbība 2021.–2025. gadā tika vērtēta pēc kvantitatīvajiem mērījumiem, kas aptver krājuma darbu, pētniecību, publisko programmu un komunikācijas aktivitātes, pieejamību, kā arī projektu un izdevējdarbību. Šie rādītāji ir pamats muzeja darbības kvalitātes novērtējumam un stratēģisko mērķu īstenošanai (PL – plānotais; IZP – izpilde).

2. tabula

Nr.	Darba joma	Kvantitatīvie snieguma rādītāji (2021–2025)											
		2021		2022		2023		2024		2025		2021-2025	
		PL	IZP	PL	IZP	PL	IZP	PL	IZP	PL	IZP	PL	IZP
1.	Pārskata periodā inventarizēto krājuma vienību skaits	400	4104	400	0	400	1589	400	2467	400	320	2000	8480
2.	Konservēto un restaurēto priekšmetu skaits	1	0	1	0	1	2	1	0	1	0	5	2
3.	Izmantoto krājuma vienību skaits	3000	1628	3100	1385	3200	1311	3500	1299	3800	1140	16600	6763
4.	Kopkatalogā ievadīto un laboto vienību skaits	600	1279	600	1477	600	578	600	0	600	0	3000	3334
5.	No krājuma deponēto vienību skaits	100	300	100	154	100	176	100	172	100	127	500	929
6.	Priekšmetu skaits, kam veikta zinātniskā inventarizācija	10	25	10	30	10	40	15	253	20	119	65	467
7.	Publicēto monogrāfiju, katalogu skaits	0	0	1	0	1	1	1	0	1	0	4	1
8.	Pastāvīgo ekspozīciju skaits	5	5	5	5	6	5	6	5	6	5	28	25
9.	Izstāžu skaits muzejā	30	24	35	35	35	26	40	25	40	23	180	133
10.	Izstāžu skaits ārpus muzeja	10	10	10	19	10	10	10	4	10	10	50	53
11.	Apmeklējumu skaits	9000	4570	9500	7655	10000	7931	10500	6801	11000	5112	50000	32069
12.	Vadīto ekskursiju skaits	8	22	9	59	10	44	12	26	15	25	54	176
13.	Izglītojošo programmu skaits	5	12	6	18	7	21	8	14	9	14	35	79
14.	Aptaujāto apmeklētāju skaits	100	100	100	100	100	100	100	100	100	90	500	490
15.	Ekspozīcijas atvērtas apmeklētājiem (stundu skaits)	1500	1065	1500	2390	2000	2422	2000	2088	2000	1080	9000	9045
16.	Muzejs pieejams ārpus regulārā darba laika (stundu skaits)	300	350	350	826	400	796	500	675	500	590	2050	3237
17.	Iesniegto projektu skaits	3	1	4	3	5	6	6	4	6	5	24	19

Krājuma darbs (2. tabulas rindas Nr. 1.-5.)

- Inventarizēto priekšmetu skaits pārsniedzis plānoto – vairāk nekā 8480 priekšmeti piecu gadu laikā.
- Konservācija un restaurācija – būtiski atpaliek no plānotā apjoma (veikti tikai daži restaurācijas projekti), kas saistīts ar lielu laika un finanšu resursu patēriņu. T. sk., muzeja tāfelklavieres ir restaurētas ar projektu finansējuma atbalstu, kuri tika iesniegti un realizēti piecos posmos par kopējo papildu finansējumu 20 000 eiro apmērā.
- Digitalizācija un NMKK – muzejs ir pārsniedzis plānoto ievades apjomu, neskatoties uz tehniskām problēmām.
- Deponējumi un krājuma vienību izmantošana – daļēji pārsniegti, taču kopējais izmantojums nepilnīgi atspoguļots, īpaši vizuālajā mākslā.

Pētniecības darbs (2. tabulas rindas Nr. 6.-7., 17.)

- Zinātniskā uzskaitē – darbinieki veikuši ievērojami vairāk inventarizācijas darbu nekā plānots, kas uzskatāms par izcilu rādītāju.
- Monogrāfijas un katalogi – plāns nav izpildīts (izdots tikai 1 no 4 plānotajiem). Galvenie iemesli – resursu trūkums un darbinieku mainība. Par “Talsu novada muzeja raksti IV” manuskripta izstrādāšanu iesniegts projekts VKKF 2025.gada septembrī.
- Projekti – plāns daļēji izpildīts, no iesniegtiem 19 projektiem, daļa projektu noraidīti, daļa vēl procesā, tomēr piesaistīti jauni konkursi un dažādoti finansējuma avoti.

Ekspozīciju darbs (2. tabulas rindas Nr. 8.-10.)

- Pastāvīgās ekspozīcijas – saglabātas 25 no plānotajām 28, kas atspoguļo resursu ierobežojumu.
- Izstādes muzejā – 133 pret plānotajām 180; mazāks skaits, taču ar ilgākiem izstāžu termiņiem.
- Izstādes ārpus muzeja – plāns pārsniegts (53 pret plānotajām 50).

Darbs ar apmeklētājiem (2. tabulas rindas Nr. 11.-14.)

- Apmeklējumu skaits – nepietiekams (32 tūkstoši pret plānotajiem 50 tūkstošiem), jo līdz 2022. gada datu ievadei tika izmantots neprecīzs apmeklētāju uzskaitījums – atsevišķos gadījumos viena cilvēka apmeklējums uzskaitīts divreiz, ja tika apmeklēta gan galvenā muzeja ēka, gan izstāžu zāle. Būtiska ietekme uz apmeklējumu, saistīta ar Covid-19 pandēmiju un darba laika samazinājumu Talsu novada pašvaldības finanšu krīzes gadā.
- Ekskursiju un izglītojošo programmu skaits – būtiski pārsniegts; tas norāda uz muzeja elastību un spēju reaģēt uz pieprasījumu.
- Veiksmīga sadarbība ar kultūrizglītības programmu “Latvijas skolas soma” – tajā iekļautas 7 jeb 50 % no muzeja izglītojošajām programmām.
- Apmeklētāju aptaujas (anketēšanas) – rādītājs līdz 2025.gada beigām tiks sasniegts, jo anketēšana tiek veikta gan sociālajos tīklos, gan piedāvāta anketa muzejā. Ja pieskaitītu apmeklētāju aptauju (mutisko, ierakstot žurnālā atsauksmes), tad rādītājs tiktu pārsniegts vairāk nekā 50 reizes, kas liecina par augstu sabiedrības iesaisti un kvalitatīvu komunikāciju.

Darba laiks un pieejamība (2. tabulas rindas Nr. 15.-16.)

- Ekspozīciju atvērtība – nodrošināta atbilstoši plānam.
- Darbs ārpus regulārā darba laika – būtiski pārsniedzis plānu, atklājot muzeja spēju pielāgoties sabiedrības pieprasījumam un notikumu formātiem.

Kopsavilkums

- Muzejs uzrāda izcilus rezultātus krājuma digitalizācijā, inventarizācijā un izglītojošo programmu jomā.
- Resursu un personāla trūkums kavējis restaurācijas, pētniecības un izdevējdarbības mērķu sasniegšanu.
- Sabiedrības iesaiste un digitālā klātbūtne būtiski pieaugusi, kas veicina muzeja tēlu kā atvērtai un mūsdienīgai institūcijai.
- Personāla stabilitāte un konkurētspējīgs atalgojums ir kritiski faktori turpmākai ilgtspējai.
- Infrastruktūras sakārtošana un ēkas aizsardzība ir nodrošinājusi muzeja pamatvērtību saglabāšanu nākamajām paaudzēm.
- Kopumā Talsu novada muzejs 2021.–2025. gadā demonstrējis elastību, profesionālu pieeju un spēju pārvarēt krīzes, nodrošinot reģiona kultūras mantojuma saglabāšanu un pieejamību sabiedrībai.

2.4. Muzeja SVID analīzes izvērtējums (2021–2025)

SVID analīzes 2021. – 2025. g. perioda izvērtējums par ietekmi uz muzeja attīstību un secinājumi par attīstību veicinošiem faktoriem (S, I) un, kas kavējis muzeja attīstību (V, D).

SVID elements	Pozīcija/aspekts	Izvērtējums 2021-2025	Secinājumi par ietekmi uz attīstību
S – stiprās puses	Apjomīgs krājums, kvalitatīvs aprīkojums, skaista ēka, sadarbība ar sabiedrību	Krājuma politika liecina, ka šīs stiprās puses ir saglabātas un attīstītas. Krājums kļuvis strukturētāks, uzsākta jaunas datubāzes izstrāde, kas uzlabo pārvaldību un pieejamību. Krājums tiek izmantots pētniecībā un publikācijās.	Veicinājusi attīstību — uzlabota digitalizācija, pieejamība un zinātniskā izmantošana.
	Pieredzējuši speciālisti un projektu pieredze	Saglabāta projektu piesaistes kapacitāte (2–3 projekti gadā). Paredzēta kvalifikācijas celšana un ārpakalpojumu piesaiste, kas kompensē resursu trūkumu.	Turpina darboties kā attīstības virzītājspēks.
	Pētniecība, sabiedrības iesaiste, mārketing	Jauni pētījumi, konferences, paplašinātas muzejpedagoģiskās programmas, uzlabota komunikācija sociālajos tīklos, video sižeti, digitālie stendi.	Muzejs kļuvis redzamāks, modernāks, pieejamāks sabiedrībai.

SVID elements	Pozīcija/aspekts	Izvērtējums 2021-2025	Secinājumi par ietekmi uz attīstību
I – iespējas	Sadarbība ar skolām, “Latvijas skolas soma”, kompetenču izglītība	Komunikācijas un pētniecības politika paredz aktīvu sadarbību ar skolām; izveidotas 79 programmas, no aktīvajām programmām 50 % iekļautas “Latvijas skolas somā”.	Iespēja izmantota pilnvērtīgi.
	Digitalizācija un projektu finansējums	Izstrādāta jauna krājuma datubāze, attīstīta digitālā pieejamība.	Daļēji izmantota – attīstība notiek, bet lēni.
	Atrašanās dendroloģiskajā parkā	Politikas dokumentos potenciāls nav pietiekami uzsvērts, kā apmeklētāju piesaistes priekšrocība, jo nav dabas speciālista amata vieta.	Iespēja vēl nav izmantota.
	Kopienas un starptautiskā sadarbība	Projekti ar Somiju, Igauniju, Dāniju, “Ceļojošais muzejs koferī”, Erasmus+.	Iespēja izmantota, veicinot muzeja atpazīstamību.

SVID elements	Pozīcija/aspekts	Izvērtējums 2021-2025	Secinājumi par ietekmi uz attīstību
V – vājās puses	Telpu trūkums un infrastruktūras novecošana	Krājuma politikā minēts, ka problēma nav atrisināta; trūkst konkrēta rīcības plāna.	Saglabājas un kavē attīstību.
	Personāla noslodze un nepietiekams atalgojums	Samazinātas slodzes, amatu likvidēšana, darbinieku mainība; atalgojums tuvs minimālajam.	Kavē darbu un attīstību kopumā.
	Restaurācijas darbu trūkums	Veikti tikai daži restaurācijas projekti (2 priekšmeti), galvenokārt projektu ietvaros.	Daļēji ierobežojošs faktors.
	Vājš mārketinga un sociālo tīklu izmantojums	Komunikācijas politika paredz digitālo risinājumu paplašināšanu, mājaslapas modernizāciju, QR kodus, audio gidus.	Trūkums apzināts un pakāpeniski novēršams.

SVID elements	Pozīcija/aspekts	Izvērtējums 2021-2025	Secinājumi par ietekmi uz attīstību
D - draudi	Pašvaldības finanšu krīze un ekonomiskā nestabilitāte	Tieši ietekmējusi muzeju (darba apjoma pieaugums uz samazināto slodžu rēķina, aktivitāšu ierobežojumi, atkarība no projektiem).	Būtisks ierobežojošs faktors.
	Administratīvā reforma un politiskie riski	Izmaiņas pašvaldības struktūrā ietekmējušas muzeja stabilitāti.	Drauds pierādījies praksē.
	Konkurence un sabiedrības pieaugoša digitāla satura patēriņš	Muzejs reaģē, bet ierobežotu resursu dēļ un tehniski novecojušas mājas lapas dēļ, digitālais saturs ir nepietiekamā daudzumā.	Daļēji pārvarēts drauds.
	Covid-19 un ārējie krīzes faktori	Ietekmēja apmeklējumu (32 tūkst. pret 50 tūkst. plānoto), bet muzejs pielāgojās ar tiešsaistes aktivitātēm.	Īslaicīgs, pārvarēts.

3. Stratēģiskā daļa

3.1. Muzeja darbības mērķi un uzdevumi (2026–2030)

Muzejs, darbojoties kā reģionālas nozīmes kultūras un izglītības institūcija, ir atbildīgs par vairāku kultūrpolitikas mērķu īstenošanu nacionālā un vietējā līmenī. Šie mērķi izriet no Nacionālā attīstības plāna (NAP 2027), Latvijas kultūrpolitikas vadlīnijām un saskaņā ar Talsu novada Attīstības programmu 2022. – 2028. gadam un Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022. – 2040. gadam.

1. mērķis – Kultūras mantojuma saglabāšana un pieejamība

Mērķis: Nodrošināt kultūras mantojuma saglabāšanu un tā pieejamību sabiedrībai un pētniekiem.

Uzdevumi:

- 1.1. Nodrošināt muzeja krājuma saglabāšanu, digitalizāciju un publisko pieejamību.
- 1.2. Veikt restaurācijas un konservācijas darbus muzeja krājuma priekšmetiem.
- 1.3. Popularizēt kultūras mantojumu ar ekspozīcijām, izstādēm un izglītības programmām.

2. mērķis – Zināšanu radīšana un pētniecība

Mērķis: Attīstīt pētniecību par Talsu novada un Ziemeļkurzemes reģiona vēsturi, mākslu, kultūru un dabu.

Uzdevumi:

- 2.1. Veikt pētījumus, sagatavot publikācijas un organizēt zinātniskas konferences.
- 2.2. Iesaistīt studentus, doktorantus un jaunos pētniekus muzeja pētniecībā.
- 2.3. Veicināt starpdisciplinārus pētījumus sadarbībā ar augstskolām un zinātniskajām institūcijām.

3. mērķis – Sabiedrības izglītošana un iesaiste kultūras procesos

Mērķis: Nodrošināt mūžizglītības iespējas un veicināt sabiedrības kultūras līdzdalību.

Uzdevumi:

- 3.1. Izstrādāt un īstenot muzejpedagoģijas programmas bērniem un jauniešiem.
- 3.2. Nodrošināt izglītības un kultūras pasākumus pieaugušajiem un senioriem.
- 3.3. Veicināt sadarbību ar skolām, nevalstiskajām organizācijām un kopienām.

4. mērķis – Digitālās kultūras un inovāciju attīstība

Mērķis: Stiprināt digitālās kultūras pieejamību un muzeja digitālo klātbūtni.

Uzdevumi:

- 4.1. Veikt muzeja krājuma digitalizāciju un attīstīt tiešsaistes platformas.
- 4.2. Veidot virtuālās izstādes, digitālos resursus un interaktīvu saturu.
- 4.3. Izmantot inovācijas muzeja komunikācijā un izglītības darbā.

5. mērķis – Ilgtspējīga un pieejama muzeja vide

Mērķis: Radīt drošu, pieejamu un ilgtspējīgu muzeja vidi apmeklētājiem un darbiniekiem.

Uzdevumi:

- 5.1. Pielāgot muzeja infrastruktūru cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.
- 5.2. Īstenot energoefektivitātes un ilgtspējas pasākumus muzeja darbībā.
- 5.3. Attīstīt muzeju kā kopienas kultūras un sadarbības centru.

3.2. Muzeja prioritārie mērķi (2026–2030)

3. tabula

Nr.	Mērķis	Uzdevumi	Sasniedzamais rezultāts
1. Krājuma darbs	Nodrošināt krājuma sistemātisku papildināšanu, saglabāšanu, izpēti un pieejamību sabiedrībai.	1.1. Turpināt krājuma uzskaiti un digitalizāciju, nodrošinot datu kvalitāti un atbilstību starptautiskajiem standartiem. 1.2. Uzlabot krājuma glabāšanas apstākļus un krātuvju infrastruktūru. 1.3. Attīstīt atvērtā krājuma principu, nodrošinot piekļuvi pētniekiem un sabiedrībai. 1.4. Palielināt sabiedrības piekļuvi krājumam digitāli un izstāžu formā.	• Pilnveidota krājuma dokumentācija un digitalizācija. • Nodrošināti ilgtspējīgi glabāšanas apstākļi. • Krājums pieejams pētniekiem un sabiedrībai.
2. Pētniecība un izstāžu attīstība	Attīstīt pētniecību, pamatekspozīciju un izstāžu programmu, balstoties uz muzeja krājuma potenciālu un reģiona kultūras mantojumu.	2.1. Noteikt pētniecības prioritāros virzienus, kas saistīti ar reģiona vēsturi, mākslu, dabu un sabiedrību. 2.2. Attīstīt pamatekspozīcijas sadaļu atjaunošanu, iekļaujot digitālās tehnoloģijas un mūsdienīgas interpretācijas. 2.3. Veidot tematiskās izstādes, kas apvieno zinātnisku pētniecību un sabiedrības līdzdalību. 2.4. Veicināt sadarbību ar Latvijas un ārvalstu pētniecības institūcijām. 2.5. Publicēt pētījumus un rezultātus muzeja izdevumos un digitālajā vidē. 2.6. Piesaistīt ārējo finansējumu izstāžu un pētniecības projektiem (VKKF, ziedojumi).	• Izstrādāti un īstenoti pētniecības projekti. • Atjaunota pamatekspozīcija, izmantojot digitālās tehnoloģijas. • Palielināta muzeja starptautiskā sadarbība un redzamība.
3. Publiskās programmas un muzejpedagoģija	Veicināt sabiedrības iesaisti kultūras mantojuma izzināšanā un stiprināt muzeja lomu kā izglītojošam centram.	3.1. Nodrošināt daudzveidīgas publiskās programmas bērniem, jauniešiem, ģimenēm un senioriem. 3.2. Izstrādāt jaunas muzejpedagoģiskās nodarbības atbilstoši mācību saturam. 3.3. Organizēt tematiskus sarunu ciklus, lekcijas, radošās darbnīcas un koprades pasākumus.	• Palielināta sabiedrības līdzdalība muzeja dzīvē. • Izveidotas jaunas, mūsdienīgas izglītības programmas. • Muzejs nostiprinās kā reģionāls izglītības un kultūras centrs.

Nr.	Mērķis	Uzdevumi	Sasniedzamais rezultāts
		3.4. Attīstīt programmas personām ar īpašām vajadzībām un nelabvēlīgo grupu iesaistei. 3.5. Integrēt pētniecības rezultātus un krājuma materiālus izglītojošajā darbā.	
4. Digitālā attīstība un komunikācija	Stiprināt muzeja digitālo kapacitāti, komunikācijas kvalitāti un atpazīstamību.	4.1. Modernizēt IT infrastruktūru un tehnisko nodrošinājumu, drošības un krājuma uzglabāšanas monitorēšanai. 4.2. Pilnveidot muzeja mājaslapu, lai nodrošinātu digitālā satura atspoguļošanu. 4.3. Attīstīt komunikāciju sociālajos tīklos un daudzkanālu vidē. 4.4. Veidot vienotu vizuālo identitāti un komunikācijas vadlīnijas. 4.5. Īstenot un izstrādāt digitālās izstādes, kas balstītas pētniecības un krājuma saturā.	• Uzlaboti muzeja digitālie resursi. • Palielināta digitālā satura pieejamība sabiedrībai. • Stiprināts muzeja tēls un redzamība reģionā un valstī.
5. Auditorijas attīstība un mārketinga	Paplašināt muzeja auditoriju un veidot ilgtspējīgas attiecības ar sabiedrību.	5.1. Veikt auditorijas izpēti un segmentāciju. 5.2. Modelēt auditorijas attīstības scenārijus 2026.–2030. gadam. 5.3. Veidot “Muzeja draugu kopienu” un labas gribas vēstnešu tīklu. 5.4. Izstrādāt lojalitātes programmas atkārtotu apmeklējumu veicināšanai. 5.5. Stiprināt sadarbību ar skolām, tūrisma un kultūras institūcijām. 5.6. Īstenot mērķtiecīgus komunikācijas un reklāmas projektus.	• Izstrādāta auditorijas attīstības un mārketinga stratēģija. • Pieaug muzeja apmeklējums un sabiedrības uzticība. • Muzejs kļūst par atpazīstamu reģionālu kultūras zīmolu.
6. Partnerība un finansējuma piesaiste	Stiprināt sadarbību ar partneriem un nodrošināt ilgtspējīgu finansējumu.	6.1. Piedalīties nacionālos un starptautiskos projektos. 6.2. Attīstīt partnerības ar uzņēmumiem, mecenātiem un fondiem. 6.3. Piesaistīt ārējo finansējumu digitalizācijas, pētniecības un izglītības projektiem.	• Diversificēts muzeja finansējums. • Palielināta sadarbība ar privāto un publisko sektoru.

Nr.	Mērķis	Uzdevumi	Sasniedzamais rezultāts
		6.4. Veicināt kopienu līdzfinansētas iniciatīvas.	• Muzejs darbojas kā inovāciju un kopienu partnerības platforma.
7. Apmeklētāju vajadzību izpēte	Balstīt muzeja darbību uz apmeklētāju vajadzībām un sabiedrības tendencēm.	7.1. Veikt regulāras apmeklētāju aptaujas un statistikas analīzi. 7.2. Izmantot digitālos monitoringa rīkus datu ieguvei un analīzei. 7.3. Pielāgot piedāvājumu apmeklētāju interesēm un mācību vajadzībām. 7.4. Integrēt apmeklētāju datus stratēģiskajā plānošanā.	• Muzeja piedāvājums balstīts uz datiem. • Pieaug apmeklētāju apmierinātība un iesaiste. • Muzeja attīstība atbilst sabiedrības vajadzībām.
8. Infrastruktūras uzlabojumi un pieejamība *Ņemot vērā Talsu novada budžeta iespējas	Sekmēt drošu, ērtu un pieejamu muzeja apmeklējumu, uzlabojot infrastruktūru, drošības un vides kvalitāti.	8.1. Izstrādāt projektu un īstenot lifta ierīkošanu muzeja vēsturiskajā ēkā. 8.2. Veikt muzeja ēkas tehniskā stāvokļa uzlabošanas pasākumus. 8.3. Papildināt, atjaunot un modernizēt ugunsdrošības, drošības un videonovērošanas sistēmas. 8.4. Nodrošināt vides pieejamību cilvēkiem ar kustību, redzes un dzirdes traucējumiem. 8.5. Uzlabot apmeklētāju ērtības – labierīcības, navigācijas zīmes, atpūtas zonas. 8.6. Īstenot energoefektivitātes un ilgtspējas pasākumus, samazinot ēkas uzturēšanas izmaksas.	• Nodrošināta droša un mūsdienīga muzeja vide. • Muzejs kļūst pilnībā pieejams visām sabiedrības grupām. • Atjaunotas un modernizētas drošības un uzraudzības sistēmas. • Samazinātas ēkas uzturēšanas izmaksas un uzlabota energoefektivitāte.
9. Cilvēkresursu attīstība un muzeja struktūras pilnveide.* *Ņemot vērā Talsu novada budžeta iespējas	Pilnveidot muzeja struktūru, personāla resursus un darba vidi, nodrošinot profesionālu kapacitāti, pēctecību un motivējošus darba apstākļus.	9.1. Apvienojot Pētniecības un Krājuma nodaļu, izveidot Krājuma un pētniecības nodaļas vadītāja amatu. 9.2. Atjaunot vienu pētnieka amatu ar specializāciju arheoloģijā, lai stiprinātu reģiona materiālā kultūras mantojuma izpēti. 9.3. Ieviest krājuma digitalizētāja amatu, lai nodrošinātu datu kvalitāti un digitālo kolekciju pieejamību.	• Mūsdienīga muzeja struktūra ar skaidru atbildības sadali. • Stiprināta pētnieciskā un digitālā kapacitāte. • Uzlabota muzeja komunikācija un sabiedrības iesaiste. • Nodrošināta ēkas un infrastruktūras kvalitatīva uzturēšana.

Nr.	Mērķis	Uzdevumi	Sasniedzamais rezultāts
		9.4. Izveidot sabiedrisko attiecību speciālista amatu, kas atbild par muzeja digitālo tēlu, komunikāciju un sabiedrības iesaistes projektiem. 9.5. Piesaistīt projekta vadītāju ar pieredzi liela apjoma projektu īstenošanā. 9.6. Uzlabot darba apstākļus personālam, nodrošinot ergonomisku un drošu darba vidi. 9.7. Modernizēt materiāltehnisko bāzi, tai skaitā darba vietu aprīkojumu, tehnoloģijas un atbalsta infrastruktūru.	• Veicināta muzeja darbības ilgtspēja un personāla pēctecība. • Uzlaboti darba apstākļi un personāla labsajūta. • Muzeja darbinieki nodrošināti ar modernu un atbilstošu tehnisko aprīkojumu.

3.3. Kvantitatīvie snieguma rādītāji (2026–2030)

Krājuma darbs (4. tabulas rindas Nr. 1.-5.)

- Inventarizācija – plānots inventarizēt 15 000 priekšmetu (3000 gadā), kas nodrošina pakāpenisku krājuma uzskaites pilnveidi un datu kvalitātes uzlabošanu.
- Restaurācija un konservācija – piecu gadu laikā plānots 10 priekšmetu restaurācijas cikls (vidēji 2 gadā), fokusējoties uz lielākās kultūrvēsturiskās vērtības saglabāšanu.
- Digitalizācija – paredzēts ievadīt vai labot 5000 vienību NMKK (1000 gadā).
- Izmantotās krājuma vienības – plānotas 6500 vienības (vidēji 1300 gadā).
- Deponējumi – plānoti 750 priekšmeti (150 gadā), nodrošinot sadarbību ar citām institūcijām.

Pētniecības darbs (4. tabulas rindas Nr. 6.-7., 17.)

- Zinātniskā inventarizācija – piecos gados plānots detalizēti dokumentēt 150 priekšmetus, kas veicinās dziļāku izpēti un kvalitatīvu krājuma pieejamību.
- Publikācijas (monogrāfijas, katalogi) – 3 piecu gadu laikā, koncentrējoties uz lielākajiem krājuma vai tematiskajiem pētījumiem.
- Projekti – kopumā 25, tostarp pētniecības, izstāžu un digitālās attīstības iniciatīvas.

Ekspozīciju darbs (4. tabulas rindas Nr. 8.-10.)

- Pastāvīgās ekspozīcijas – saglabājot 6 sadaļas, plānots periodiski atjaunot ekspozīciju saturu (32 ekspozīciju cikli periodā).
- Izstādes muzejā – 135 (vidēji 25 + 2 tematiskās gadā).
- Izstādes ārpus muzeja – 57 piecu gadu laikā, kas nodrošina aktīvu muzeja satura klātbūtni ārpus Talsiem.

Darbs ar apmeklētājiem (4. tabulas rindas Nr. 11.-14.)

- Apmeklējumi – plānots piecu gadu laikā sasniegt 40 000 apmeklētāju (pakāpenisks pieaugums no 7000 līdz 9000 gadā).
- Ekskursijas – 165 (no 25 gadā līdz 40 gadā perioda beigās).
- Izglītojošās programmas – 75 (pakāpenisks pieaugums līdz 16 programmām gadā).
- Apmeklētāju aptaujas – 2500 anketas (500 gadā), kas nodrošina regulāru atgriezenisko saiti.

Darba laiks un pieejamība (4. tabulas rindas Nr. 15.-16.)

- Ekspozīciju pieejamības stundas – 10 000 piecos gados (2000 gadā).
- Darbs ārpus regulārā darba laika – 3250 stundas (650 gadā), pielāgojoties sabiedrības pieprasījumam un pasākumu formātiem.

Kopsavilkums

Plānotie kvantitatīvie rādītāji 2026.–2030. gadam atspoguļo līdzsvaru starp darbu krājumā, sabiedrības iesaisti un pieejamību, paredzot pakāpenisku izaugsmi apmeklētāju un izglītojošās darbības jomā, vienlaikus saglabājot stabilus pamata krājuma darbus. Galvenie izaicinājumi būs saistīti ar restaurācijas kapacitāti, publikāciju nodrošināšanu un projektu piesaisti, savukārt stiprās puses – digitālā pieejamība, ekskursijas un izglītojošais darbs.

Nr.p.k.	Darba joma	2026	2027	2028	2029	2030	Kopā 2026– 2030
1.	Pārskata periodā inventarizēto krājuma vienību skaits	3000	3000	3000	3000	3000	15 000
2.	Konservēto un restaurēto priekšmetu skaits	2	2	2	2	2	10
3.	Izmantoto krājuma vienību skaits	1300	1300	1300	1300	1300	6 500
4.	Kopkatalogā ievadīto un laboto vienību skaits	1000	1000	1000	1000	1000	5 000
5.	No krājuma deponēto vienību skaits	150	150	150	150	150	750
6.	Priekšmetu skaits, kam veikta zinātniskā inventarizācija	20	30	30	35	35	150
7.	Publicēto monogrāfiju, katalogu skaits	1	0	1	0	1	3
8.	Pastāvīgo ekspozīciju skaits	6	7	6	7	6	32
9.	Izstāžu skaits muzejā	27	27	27	27	27	135
10.	Izstāžu skaits ārpus muzeja	10	11	12	12	12	57
11.	Apmeklējumu skaits	7000	7500	8000	8500	9000	40 000
12.	Vadīto ekskursiju skaits	25	30	35	35	40	165
13.	Izglītojošo programmu skaits	14	15	15	15	16	75
14.	Anketēto apmeklētāju skaits	500	500	500	500	500	2 500
15.	Ekspozīcijas atvērtas apmeklētājiem (stundu skaits)	2000	2000	2000	2000	2000	10 000
16.	Muzejs pieejams ārpus regulārā darba laika (stundu skaits)	650	650	650	650	650	3 250
17.	Iesniegto projektu skaits	5	5	5	5	5	25

3.4. Muzeja darbības spēju izvērtējums – SVID analīze (2026–2030)

SVID (stiprās puses, vājās puses, iespējas un draudi) analīze ļauj izvērtēt muzeja pašreizējo situāciju un potenciālu turpmākajai attīstībai. Tā ir būtiska stratēģiskās plānošanas sastāvdaļa, jo palīdz identificēt institūcijas priekšrocības, trūkumus un ārējos faktorus, kas var ietekmēt muzeja darbību.

Stiprās puses (S)	Vājās puses (V)
• Bagātīgs un daudzveidīgs krājums. • Reģionālais kultūras un identitātes centrs. • Profesionāla un pieredzējusi komanda. • Tradīcijas muzejpedagoģijā un sadarbība ar skolām. • Aktīva kopienas iesaiste un reģionālie pasākumi. • Starpdisciplināra pieeja izstādēs un programmās.	• Nepietiekams finansējums, atkarība no projektu konkursu rezultātiem. • Novecojušas un neatbilstošas krājuma glabāšanas telpas. • Lēna digitalizācija. • Nepietiekams personāls, augsta darbinieku noslodze. • Trūkst pastāvīga restauratora un konservācijas speciālista. • Infrastruktūra un energoefektivitāte neatbilst prasībām.
Iespējas (I)	Draudi (D)
• Nacionālie un starptautiskie digitalizācijas un restaurācijas projekti. • Reģionālā tūrisma attīstība un sadarbība ar citiem muzejiem. • Digitālās tehnoloģijas (virtuālās izstādes, interaktīvas ekspozīcijas). • Kopienas un brīvprātīgo iesaiste. • Sadarbība ar augstskolām un pētniekiem. • Pieaugoša interese par vietējo vēsturi un mantojumu.	• Pašvaldības un valsts finanšu nestabilitāte. • Klimata pārmaiņu radītie riski krājumam. • Drošības un kiberapdraudējumi. • Sabiedrības mainīgās kultūras patēriņa tendences. • Darbinieku pārslodze un speciālistu trūkums. • Nestabila ģeopolitiskā situācija.

Kopsavilkums

SVID analīze rāda, ka muzejs ir spēcīga kultūras institūcija ar bagātu krājumu un stabilu reģionālo identitāti. Tomēr muzeja ilgtspēju apdraud nepietiekams finansējums, darbinieku noslodze un infrastruktūras novecošanās. Vienlaikus pieaug iespējas, kas saistītas ar digitalizāciju, kopienas iesaisti un reģionālās sadarbības veicināšanu. Lai izmantotu savas stiprās puses un iespējas, muzejam nepieciešams stiprināt kapacitāti un nodrošināt ilgtermiņa finanšu stabilitāti.

3.5. Talsu novada muzeja stratēģijas risku analīze (2026-2030)

Finansiālie riski

Nepietiekams pašvaldības un valsts finansējums var ierobežot izstāžu organizēšanu, pētniecības darbu un digitalizācijas projektu īstenošanu. Lai šo risku mazinātu, muzejs plāno aktīvi piedalīties projektu konkursos (piem., VKKF, ES fondi), piesaistīt sponsorus un attīstīt maksas pakalpojumus.

Organizatoriskie riski

Stratēģijas uzdevumu tvērums ir plašāks nekā pieejamie resursi, kas var izraisīt kavējumus vai kvalitātes kritumu. Lai mazinātu risku, muzejs prioritizēs uzdevumus atbilstoši resursu pieejamībai un izstrādās īstermiņa rīcības plānus.

Cilvēkresursu riski

Nepietiekams darbinieku skaits kritiskās jomās, piemēram, arheologs, digitalizētājs, restaurators vai sabiedrisko attiecību speciālists, var ietekmēt pētījumu, digitalizācijas projektu un sabiedrības komunikācijas kvalitāti. Riska mazināšanai muzejs plāno atjaunot samazinātās amata vietas, piesaistīt praktikantus un brīvprātīgos, kā arī veidot sadarbību ar augstskolām.

Tehnoloģiskie riski

Novecojušas IT sistēmas un nepietiekama digitalizācijas kapacitāte var radīt datu zudumu vai drošības draudus. Lai šo risku mazinātu, muzejs plāno ieguldīt datubāzes attīstībā, regulāri veikt datu rezerves kopēšanu un ieviest drošības protokolus.

Juridiskie riski

Autortiesību un datu aizsardzības pārkāpumi, īpaši digitālajā vidē, var radīt juridiskas problēmas. Lai samazinātu risku, muzejs nodrošinās juridisko konsultāciju pieejamību, ievēros normatīvos aktus un slēgs līgumus ar autoriem un pētniekiem.

Reputācijas riski

Negatīvs sabiedrības vērtējums par ekspozīciju kvalitāti vai pieejamību var samazināt apmeklētāju skaitu. Riska mazināšanai muzejs plāno regulāri veikt apmeklētāju aptaujas, pielāgot saturu sabiedrības vajadzībām un aktīvi komunicēt medijos.

Ārējās vides riski

Pandēmijas, ekonomiskās krīzes vai dabas katastrofas, piemēram, krājuma bojājumi, var būtiski ietekmēt muzeja darbību. Lai mazinātu risku, muzejs plāno sagatavot ārkārtas rīcības plānu, attīstīt digitālās platformas (piemēram, virtuālās izstādes) un nodrošināt krājuma drošību.

4. Stratēģijas ieviešanas uzraudzība

Lai nodrošinātu, ka stratēģija nav tikai plānošanas dokuments, bet reāli tiek īstenota, nepieciešams skaidrs ieviešanas un uzraudzības process. Tas ietver regulāru progresu novērtējumu un elastīgu pielāgošanos mainīgajiem apstākļiem.

Ieviešanas process

- Stratēģijas īstenošanu koordinē muzeja direktors sadarbībā ar vadības komandu.
- Katram stratēģiskajam virzienam (krājums, pētniecība, komunikācija, izglītība, pieejamība) tiek noteikti atbildīgie darbinieki.
- Katru gadu tiek sagatavots gada darba plāns, kurā stratēģiskie mērķi sadalīti konkrētās rīcībās un uzdevumos ar termiņiem.
- Rīcības tiek piesaistītas arī finansējuma avotiem – pašvaldības budžetam, projektiem, sadarbības līgumiem.

Uzraudzības mehānisms

- Stratēģijas izpildes progresu vērtē reizi gadā muzeja vadība, analizējot sasniegtos rezultātus pret plānotajiem.
- Katram mērķim tiek izstrādāti indikatori, piemēram:
  - digitalizēto priekšmetu skaits;
  - muzeja apmeklējuma statistika;
  - izstāžu un pasākumu skaits;
  - publikāciju skaits;
  - sadarbības projektu skaits.
- Katru gadu tiek sagatavots gada pārskats, kas iekļauts muzeja publiskajā atskaitē – Latvijas Digitālajā kultūras kartē un iesniedzams dibinātājam (Talsu novada pašvaldībai).

Starpposma izvērtējums

- 2028. gadā paredzēts veikt stratēģijas vidusposma izvērtējumu, kurā tiek analizēti:
  - paveiktais;
  - neatbilstoši vai novecojuši mērķi;
  - jauni izaicinājumi un iespējas.
- Vajadzības gadījumā stratēģija tiek koriģēta, saglabājot galvenos mērķus, bet aktualizējot rīcības un indikatorus.

Iesaistīto pušu loma

- Stratēģijas īstenošanā tiek iesaistīti muzeja darbinieki, pašvaldība, izglītības iestādes, NVO, kopiena un citi partneri.
- Uzraudzības procesā būtiska ir sabiedrības atgriezeniskā saite – apmeklētāju aptaujas, diskusijas ar kopienām, sadarbības partneru ieteikumi.

Gala izvērtējums

- 2030. gadā tiek sagatavots gala izvērtējums par stratēģijas īstenošanu.
- Tas ietver kvantitatīvos un kvalitatīvos rezultātus, analīzi par sasniegto un ieteikumus nākamajai stratēģijai (2031–2035).